

عادل‌شمردگی فقط به وسیله‌ی ایمان نویسنده: دابلیو. رابرت گادفری

جشن‌های پانصدسالگی اصلاحات مسیحی که در سال ۲۰۱۷ برگزار می‌شوند بار دیگر موضوع عادل‌شمردگی فقط به وسیله‌ی ایمان را مطرح می‌کنند که یکی از مهمترین بازکشفیات اصلاحات است. این موضوع چنان اهمیت دارد که به یک معنا هر چه در آن مطالعه کنیم کافی نیست. از سوی دیگر، از جهتی این سوال به ذهنم می‌آید که چرا در درک و پیروی از چنین آموزه‌ای که تا این اندازه حیاتی است دچار مشکل هستیم. آیا این آموزه آن قدر پیچیده است که نمی‌توانیم آن را به خاطر بسپاریم؟ آیا آموزه‌ی کتاب مقدس آن قدر مبهم است که نمی‌توانیم به عمق آن پی ببریم؟

در حقیقت، کتاب مقدس به اندازه‌ی بلور شفاف و این آموزه نیز نسبتاً ساده است. پس چرا بسیاری از اهل کلیسا پیش و پس از نهضت اصلاحات متوجه آن نشده بودند؟ چرا بعضی از پژوهشگران پروتستان می‌گویند کتاب مقدس در این نکته نظر شفافی ندارد و مارتین لوتر و جان کلوین در درک آموزه‌های پولس اشتباه کرده‌اند؟ چرا بعضی از الهیدانان پروتستان کوتاه می‌آیند و یا در درک این آموزه دچار اشتباه می‌شوند؟ چرا بعضی از رهبران کلیساهای پروتستان متوجه نیستند که بین دیدگاهشان درباره‌ی عادل‌شمردگی و دیدگاه کلیسای کاتولیک رومی در این باب تفاوت جدی وجود دارد؟ البته کتاب‌هایی برای پاسخ به این پرسش‌ها به نگارش درآمده‌اند، ولی در یک سطح پاسخ ساده می‌نماید: ناتوانی در درک آموزه‌ی عادل‌شمردگی فقط به وسیله‌ی ایمان نشانه‌ی وجود نوعی مشکل روحانی است؛ نوعی نقص روحانی جدی وجود دارد. این ناتوانی در حقیقت یعنی ناتوانی در درک کامل آموزه‌ی کتاب مقدس راجع به خدا، مسیح، گناه، فیض، ایمان و صلح با خداوند. مشکل روحانی کسانی که آموزه‌ی عادل‌شمردگی کتاب مقدس را، که نهضت اصلاحات بازیابی نمود، درک نمی‌کنند این است که نمی‌توانند همه‌ی شکوه را از آن خداوند بدانند. در موضوع عادل‌شمردگی، می‌خواهند نقشی هر چند کوچک برای خودشان نیز قائل شوند. آنها به عیسی و صرف فیض قانع نیستند.

مارتین لوتر پس از آنکه در زندگی دچار بحران روحانی شد عادل‌شمردگی را درک کرد. جان کلوین نیز پس از تبدیل افکار متوجه آن شد. هر دوی آنها با مطالعه‌ی کتاب مقدس متوجه شدند که نقش عیسی و ایمان در دریافت فیض او و آرامش وجدانی که مسیحیان از آن بهره‌مند هستند تا چه حد است.

از نظر لوتری‌ها، این آموزه به‌وضوح در اعتراف‌نامه‌ی آگسبورگ (۱۵۳۰)، بند ۴، آمده است:

همچنین، ما معتقدیم نمی‌توانیم با شایستگی‌ها، کارها و رضایت‌های خودمان بخشایش از گناه و رستگاری را از پیشگاه خداوند کسب کنیم، بلکه این مهم به وسیله‌ی فیض، به خاطر عیسی مسیح و از طریق ایمان محقق می‌شود؛ یعنی وقتی ایمان بیاوریم که عیسی مسیح برای ما رنج کشید و به خاطر او گناه ما بخشیده و رستگاری و زندگی ابدی به ما عطا شده است. زیرا خداوند

این ایمان را می‌نگرد و آن را عدالت می‌شمارد، چنان که پولس در رومیان ۳: ۲۱-۲۶ و ۴: ۵ فرموده است.

در سن ۲۵ سالگی، جان کلونین به‌وضوح و با شور فراوان در اولین فصل از اصول آیین مسیحیت (۱۵۳۶) درباره‌ی این آموزه نوشت:

عدالت عیسی - که به تنهایی می‌تواند خداوند را به ما نشان دهد، زیرا فقط او کامل است - باید در دادگاه الهی از طرف ما بیاید و در کنار ما باشد. این عدالت که از خدا دریافت شده برای ما آورده شده و به ما عطا شده، چنان که گویی از آن ما بوده است. (۱. ۳۲)

کلونین در سال ۱۵۴۱ اثر خود را تا حد زیادی بسط داد و طی یک فصل کامل به عادل‌شمردگی پرداخت. او در آنجا نوشت:

عادل‌شمردگی یکی از مفاهیم اصلی دین مسیحیت است، به نحوی که همه باید بکوشند با آن آشنا شوند. اگر ندانیم اراده‌ی خداوند برای ما چیست، هیچ شالوده‌ای نخواهیم داشت که رستگاری خود را، در عین پرهیزگاری و ترس از خداوند، بر آن بنا کنیم. (۱. ۶)

مشاهده می‌کنیم که کلونین بر هر دو جنبه‌ی عینی و ذهنی عادل‌شمردگی تاکید داشت. به لحاظ عینی، ما به واسطه‌ی عمل عیسی عادل شده‌ایم و گناهکار این عادل‌شمردگی را فقط از طریق ایمان کسب می‌کنند. به لحاظ ذهنی، وقتی عادل‌شمردگی را درک کنیم، با خدا به صلح می‌رسیم و اعتماد ما به زندگی برای خدا بیشتر می‌شود. به یقین این آموزه اساس قطعی ایمان و زندگی مسیحی است.

طرفداران اصلاحات دینی آموزه‌ی عادل‌شمردگی را در جای‌جای کتاب مقدس شناسایی کرده‌اند، اما متوجه شده‌اند که به‌ویژه در نامه‌ی پولس به رومیان با وضوح کامل تشریح شده است. درست است که در رساله به رومیان موضوعات ژرف و گاهی دشوار مشاهده می‌شود، اما اصل پیام پولس روشن و سراسر است. می‌توان با برجسته کردن مولفه‌های اصلی آن، سادگی‌اش را نمایان کرد:

کسی عادل نیست، یکی هم نی. (۳: ۱۰)

زیرا همه گناه کرده‌اند و از جلال خدا قاصر می‌باشند. (۳: ۲۳)

به اعمال شریعت هیچ بشری در حضور او عادل شمرده نخواهد شد. (۳: ۲۰)

بدون شریعت، عدالت خدا ظاهر شده است... عدالت خدا که به وسیله‌ی ایمان به عیسی مسیح است، به همه و کل آنانی که ایمان آورند. (۳: ۲۱-۲۲)

و به فیض او مجّاناً عادل شمرده می‌شوند به وساطت آن فدیهای که در عیسی مسیح است، که خدا او را از قبل معین کرد تا کفّاره باشد به واسطه‌ی ایمان به وسیله‌ی خون. (۳: ۲۴-۲۵)

پس جای فخر کجاست؟ برداشته شده است! (۳: ۲۷)

لکن برای کسی که عمل می‌کند، مزدش نه از راه فیض، بلکه از راه طلب محسوب می‌شود. و اما کسی که عمل نکند، بلکه ایمان آورد به او که بی‌دینان را عادل می‌شمارد، ایمان او عدالت محسوب می‌شود. (۴: ۴-۵)

و از این جهت از ایمان شد تا محض فیض باشد تا وعده برای همگی ذریت [ابراهیم] استوار شود. (۴: ۱۶)

و در وعده‌ی خدا از بی‌ایمانی شک ننمود، بلکه قوی‌الایمان گشته، خدا را تمجید نمود و یقین دانست که به وفای وعده‌ی خود نیز قادر است. (۴: ۲۰-۲۱)

پس چونکه به ایمان عادل شمرده شدیم، نزد خدا سلامتی داریم به وساطت خداوند ما عیسی مسیح، که به وساطت او دخول نیز یافته‌ایم به وسیله‌ی ایمان در آن فیضی که در آن پایداریم و به امید جلال خدا فخر می‌نماییم. (۵: ۱-۲)

خدا محبّت خود را در ما ثابت می‌کند از اینکه هنگامی که ما هنوز گناهکار بودیم، مسیح در راه ما مرد. (۵: ۸)

اگر به خطای یک شخص بسیاری مردند، چقدر زیاده فیض خدا و آن بخششی که به فیض یک انسان، یعنی عیسی مسیح است، برای بسیاری افزون گردید. (۵: ۱۵)

آموزه‌ی عادل‌شمردگی پولس به روشنی نشان می‌دهد که ۱. همه‌ی انسان‌ها گناهکارند و نمی‌توانند خود را نجات دهند؛ ۲. فقط عمل کامل عیسی گناهکاران را نجات می‌دهد؛ ۳. فقط ایمان اثر نجات‌بخش عمل عیسی را دریافت می‌کند و اعمال هیچ نقشی در آن ندارند؛ ۴. خداوند در عیسی همه‌ی جلال عادل‌شمردگی را دریافت می‌کند؛ ۵. این عادل‌شمردگی دل و ذهن مومن را آرام می‌کند.

اکنون که در میانه‌ی جشن نهضت اصلاحات دینی هستیم، بیایید مطلب اساسی را که بسیار ساده است فراموش نکنیم: «خدا در مسیح بود و جهان را با خود مصالحه می‌داد... او را که گناه نشناخت، در راه ما گناه ساخت تا ما در وی عدالتِ خدا شویم» (دوم قرن‌تیان ۵: ۱۹-۲۱). این پیام همان بشارتی است که سراسر جهانیان بدان نیازمندند. به علاوه، همان پیامی است که هر کلیسا و هر مسیحی بدان محتاج است. بیایید امسال و هر سال این آموزه را جشن بگیریم و آن را به‌درستی و با دقت به دیگران یاد بدهیم.

دکتر دابلیو. رابرت گادفری مدرس سازمان مسیحی لیگونیر و رئیس و استاد تاریخ کلیسا در دانشکده‌ی الهیات وست‌مینستر، کالیفرنیا، است. از او سری شش‌قسمتی *A Survey of Church History* و همچنین چندین کتاب، از جمله *Saving the Reformation* منتشر شده است.

این مقاله در مجله [تیبیل‌تاک](#) منتشر شده است.